

**ЗАСТОСУВАННЯ НЕІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ
КОМП'ЮТЕРНОГО НАВЧАННЯ В ДИСТАНЦІЙНОМУ КУРСІ
“ФРАНЦУЗЬКА МОВА” У НЕГУМАНІТАРНИХ ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

Р.Г. КРОПИВКО, старший викладач

Розглядається використання не інтерактивних технологій та засобів комп'ютерного навчання в дистанційному курсі “Французька мова” в негуманітарних вищих навчальних закладах.

Неінтерактивні технології, дистанційний курс, вищі навчальні заклади.

Приєднання більшості українських вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації до Болонської Декларації поставило завдання інтеграції української освіти в європейську систему, введення в зв'язку з цим нових навчальних методик, корегування змісту та якості навчання.

Однією із сучасних форм навчання є дистанційна освіта – особлива, вдосконалена форма, що поєднує в собі елементи очного, заочного та вечірнього навчання шляхом використання нових інформаційних технологій.

У результаті дистанційної освіти запроваджується нова організація освітнього процесу, основою якої є самостійна навчально-пізнавальна діяльність студента (при цьому часто на відстані, коли викладач не впливає на студента, проте зберігається можливість спілкування в режимі on-line).

На відміну від традиційних форм навчання дистанційне вигідно відрізняється цілим рядом нових характеристик, серед яких гнучкість, модульність, можливість отримання освіти одночасно із професійною діяльністю, економічність, технологічність, можливість доступу до багатьох джерел інформації, принцип соціальної рівності [1].

Запровадження дистанційної освіти значно розширює і навіть змінює роль викладача, який виступає в ролі координатора навчального процесу, що, в свою чергу, зобов'язує його постійно вдосконалювати власну методику викладання, підвищувати свій творчий потенціал і кваліфікаційний рівень.

Дистанційний курс “Французька мова” в гуманітарних вищих навчальних закладах характеризується тим, що викладач сам розробляє певну організаційну модель навчального процесу (навчальну програму), яка базується перш за все на самостійній роботі студента. Прямий педагогічний вплив викладач може здійснювати як в режимі реального часу (on-line), так і в асинхронному (off-line). Якщо режим реального часу on-line, що передбачає групові або індивідуальні заняття із застосуванням відповідних технологій – телеконференцій або відеоконференцзв'язку через високу вартість нині складає невелику частку в дистанційній освіті, то режим off-line, який передбачає використання телеконференцій чи електронної пошти, забезпечує діалог викладача з групою або персонально з кожним студентом [2].

Серед технологій дистанційної освіти, що широко використовуються, на першому місці є неінтерактивні (друковані матеріали – методичні посібники, розробки, аудіо- та відеоматеріали), а також засоби комп'ютерного навчання (електронні підручники, комп'ютерне тестування та контроль знань).

Загалом у дистанційному навчанні широко застосовуються інформаційно-рецептивний і репродуктивний методи. За твердженням Л.О. Хоменко у засобах дистанційного навчання зосереджених педагогічно оброблений зміст, що дозволяє говорити про них як про засоби викладання і навчання. Вона виділяє такі засоби: друковані та електронні видання; комп'ютерні навчальні системи в звичайних і мультимедійних варіантах виконання; аудіо, відеонавчальні матеріали [3].

Вирішальним фактором для обрання інформаційних технологій як засобів навчання є їх освітній потенціал та рівень розповсюдженості. В зв'язку з цим, найпоширенішою засобом є асинхронна електронна пошта, яка забезпечує діалог між викладачем і студентом, дає можливість останньому вчасно

подавати звіт про засвоєння навчального матеріалу у вигляді відповідей на контрольні тести, запитання.

Водночас розроблені методи навчання через взаємодію студента з освітніми ресурсами, коли він сам корегує ступінь складності навчання. Так, створюється можливість доступу до неінтерактивних засобів та комп'ютерних навчальних програм.

У Національному аграрного університету розроблена концепція дистанційного навчання, яка передбачає застосування таких навчальних технологій як традиційні (case-технології) і комп'ютеризовані [4].

Для забезпечення наповненості дистанційного курсу “Французька мова” на кафедрі підготовлені та апробовані як друковані [5], так і аудіо-та відеоматеріали, що становлять неінтерактивні технології.

Вони спрямовані не тільки на розвиток мовленнєвої діяльності, а й на збільшення творчих завдань, які тісно пов'язані зі структурою вправ з граматики, а також для вправ для розвитку навичок перекладу та лексико-граматичних і підпорядковані одній меті: активізувати та розвинути навички усного мовлення до рівня володіння французькою мовою як засобом комунікації. Розроблено систему лексико-граматичних та мовленнєво-практичних тренувальних і творчих вправ, а також послідовність та системність подачі матеріалу, підпорядкованих окремим лексико-граматичним темам за лінійно-концентричним принципом викладу з урахуванням інтересів студентської аудиторії, яка дозволяє студентам уміти вступати в діалог, брати інтерв'ю, вести бесіду та мовленнєво формувати свій погляд на певні речі, брати участь у дискусії. Інформація, отримана з текстів, дозволяє ознайомити студентів з новою лексикою, а також поглибити знання, отримані в школі.

При дистанційному навчанні можна використовувати “Французько-українсько-російський українсько-російсько-французький словник економічних термінів”, виданий для полегшення вивчення іноземної економічної літератури студентами магістратури та аспірантами. Для перевірки та закріплення лексичного та граматичного матеріалу базового курсу студентами I курсу

використовуємо методичний посібник “Тестові завдання з французької мови для самостійної роботи студентів I курсу”

Ці методичні та навчальні посібники та підручники застосовуються не лише в друкованому, але й в електронному вигляді.

Поряд з неінтерактивними технологіями у дистанційному курсі “Французька мова” застосовуються комп’ютерні навчальні програми – “MS Power Point” та “АІСТ”.

Загалом у навчальних комп’ютерних технологіях широко використовуються дидактичні принципи, зокрема активності, самостійності, поєднання колективних та індивідуальних форм навчальної роботи, мотивації, ефективності, застосування аудіо- та відеонавчальних матеріалів.

Програма “MS Power Point” дозволяє викладачеві створювати, по-перше, презентації навчального матеріалу, при цьому він може самостійно вирішувати, які з навчального плану матеріали подавати студентам, або вносити корективи відповідно до рівня знань студента і контролювати навички його мовлення. У ній застосований вербальний метод навчання (у всіх презентаціях є мовний супровід), що дозволяє студенту на відстані корегувати свої мовленнєві навички. Програма “АІСТ” є універсальною тестуючою програмою, що дозволяє як студенту, так і викладачеві перевірити якість засвоєння навчального матеріалу, збільшити або зменшити складність навчального процесу відповідно до показаних результатів. Вона враховує такі вимоги: надійність (можливість отримання стійких результатів), валідність (відповідність отриманих результатів меті завдання), зрозумілість (ступінь однакового розуміння тесту групою студентів), однозначність (однаковість сприйняття студентами окремих завдань). Тестування вводить в навчальний процес процедуру виміру, дозволяючи оцінити рівень досягнутого і відобразити його в числовій формі. По суті, тестовий контроль (самоконтроль) несе корегуючу функцію – на всіх етапах навчання студент може самостійно відстежувати зміни і вжити заходів для покращення результатів навчання.

Він забезпечує виконання ще декількох функцій: діагностичної, контрольної-оцінюючої, навчальної, розвиваючої. [6]. Вправи тестового характеру із самоконтролю знань призначені для студентів, які добре засвоїли програмний матеріал. Вони можуть бути використані для перевірки швидкості реакції, оперативної пам'яті, вміння встановлювати асоціативні зв'язки, запам'ятовувати логічно зв'язаний матеріал тощо [7].

За модульно-кредитної системи навчання епізодичність в навчальному процесі неможлива. Чіткі графіки засвоєння теоретичного матеріалу та опрацювання проблемних питань, що винесені на практичні (аудиторні заняття), примушують студента систематично працювати і бути постійно готовим до тестування, виконання контрольних завдань, перевірки самостійної пізнавальної діяльності [8].

Для підвищення активності та самостійності дистанційного навчання варто застосовувати педагогічні прийоми: принцип мотивації – посилювати відповідальність кожного студента перед іншими за виконання завдань, надавати дозвіл для отримання наступної частини навчального матеріалу тільки після засвоєння попереднього, застосовувати хронологічний принцип надання навчальної інформації, чітко визначивши проміжки часу, через які ця інформація може бути засвоєна студентом.

Комплексність дистанційної освіти полягає в забезпеченні повної та необхідної інформації для навчання [9].

У процесі дистанційного навчання роль викладача полягає не просто у наданні змісту навчального курсу “Французька мова”, а у допомозі студентам оволодівати комунікативними навичками, визначити своє власне розуміння матеріалу курсу. В процесі навчання викладач і студент є рівноправними учасниками діалогу, в якому знання кожного з них трансформуються, уточнюються, перевіряється глибина розуміння матеріалу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. http://www.kampi.ru/do/table1/menu_r1/det1.htm
2. Козлакова Г. Зміна діяльнісної парадигми викладача при дистанційному навчанні. – К.: Вища освіта України, 2003. – №4.
3. Хоменко Л.О. Науковий вісник Національного аграрного університету. – К., 2004. – Вип. 79. –С. 314 – 318.
4. Лисенко В.П., Теплюк В.М., Голуб Б.Л., Тарасенко Р.О. Науковий вісник Національного аграрного університету. –К., 2001. – Вип. 41. – С. 312 – 318.
5. Хоменко Л.О., Грищенко А.А., Кропивко Р.Г.. Французька мова. Практичний курс французької мови для немовленнєвих факультетів вузів III-IV рівнів акредитації. – Вінниця, 2003. –
6. Грищенко А.А., Кропивко Р.Г.. Французько-українсько-російський українсько-російсько-французький словник економічних термінів. – К., 2004. –
7. Грищенко А.А., Кропивко Р.Г.. Тестові завдання з французької мови для самостійної роботи студентів I курсу. – К., 2005. –
8. Зварич І. Реалізація системи контролю і оцінювання знань студентів. – К.: “Рідна школа”, 2000. – № 12. – С. 27-28.
9. Zolotnitskaïa С. Le français pour vous. – М.: “Просвещение”, 1992. – С. 191.
10. Коломієць С. С., Ісакова Н. П., Кропивко О. М., Кравченко Н. Б. Історія України. Методичний посібник з питань організації модульно-рейтингової системи, оцінювання знань та самостійної роботи студентів. – К.: НАУ, 2006. – С. 76.
11. Швиденко М. З.. Аграрна наука і освіта. – К., 2001. – Т. 2. – № 1–2. – С. 171 – 174.

***Использование неинтерактивных технологий и средств компьютерного обучения
в дистанционном курсе “Французский язык” в негуманитарных
высших учебных заведениях***

Р.Г. Кропивко

Рассматривается применение неинтерактивных технологий и средств компьютерного обучения в дистанционном курсе “Французский язык” в негуманитарных высших учебных заведениях.

Неинтерактивные технологии, дистанционный курс, высшие учебные заведения.

***Using non-interactive technologies and methods of computer education in distance course
“French” in nonhumanitarian higher educational institutions***

R.G. Kropyvko

The application of non-interactive technologies and methods of computerizing in distance course “French” at nonhumanitarian higher educational institutions is considered.

Noninteractive technologies, distance course, higher educational institutions.